

คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒

นางสาวพิชชานันท์ นิธิวิรุฬห์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

คู่มือการปฏิบัติงาน

นางสาวพิชชานันท์ นิธิวิรุฬห์
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากลนคร เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ขอบข่ายภารกิจของงานประกันคุณภาพการศึกษา ในบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เป็นระบบและมีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทุกท่าน

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
มาตรฐานการปฏิบัติงาน	1
ขอบข่ายภารกิจกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	1
● งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1
● งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา	2
● งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา	3
● การศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา	3
แนวทางการนิเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4
บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	20
เอกสารอ้างอิง	24
คณะผู้จัดทำ	25

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายภารกิจกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

- งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
- งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา
- การศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

1. งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษาระบบหลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กฎเกณฑ์ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษา ค้นคว้า หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกคน
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานระดับสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการแปลผล และตัดสินการผ่านมาตรฐานพร้อมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน
5. ร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา
6. ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีหลักการและแนวคิดอยู่บนพื้นฐานการปรับปรุงพัฒนา
7. นิเทศ ติดตาม การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีความสามารถในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561
3. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ 24 กันยายน 2561
4. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2561
5. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561

2. งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติ

1. จัดทำระบบการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. นิเทศสถานศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการประเมินตนเอง
3. ร่วมกับสถานศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อหาจุดพัฒนาและนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์
4. จัดตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์อย่างเป็นระบบ
5. จัดตั้งคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
6. จัดทำระบบสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
7. จัดทำเอกสารเผยแพร่ตัวอย่างสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานจากคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา
8. นิเทศ ติดตาม กำกับ สถานศึกษาทุกแห่งให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

3. งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินตนเองและจัดทำรายงาน การประเมินตนเองของสถานศึกษา
2. พิจารณาให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา
3. ประสานงานกับสถานศึกษาที่มีความพร้อมรับการประเมินภายนอก เพื่อเสนอรายชื่อสถานศึกษาต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
4. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เมื่อถึงกำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
5. ประสาน ติดตามผลการประเมินภายนอก เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลสำเร็จที่คาดหวัง สถานศึกษามีความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561
3. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ 24 กันยายน 2561
4. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2561
5. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561

4. งานการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษาของแต่ละหน่วยงาน
2. ส่งเสริม สนับสนุนและหรือร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
5. นิเทศ ติดตาม การวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาทุกแห่งนำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561
3. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ 24 กันยายน 2561
4. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2561
5. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561

แนวทางการนิเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ในการนิเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการบริหารจัดการโดยใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสถานศึกษาให้ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการหรือรูปแบบนิเทศ

1. หลักการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นการปฏิบัติงานตามปกติของสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งของสถานศึกษา การดำเนินงานทุกส่วนล้วนเป็นการปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ในการส่งบุตรหลานมาเรียนที่สถานศึกษาว่าสามารถสร้างเยาวชนให้เป็นคนที่มีคุณภาพตามนโยบายของรัฐบาล

กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา 2561 ระบุว่า ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี และให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 4 เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ 3 แล้วให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา จัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ ซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงาน (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะ ให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีมาตรฐาน โดยยึดแนวทางจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3 – 5 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561

2. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2561 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนพิเศษ 235 ง หน้า 4 – 5 วันที่ 24 กันยายน 2561

3. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04004/ว1010 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2561 เรื่อง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

4. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2561

5. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ของสำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561

ทั้งนี้ หลักการเบื้องต้นของการดำเนินการประกัน ควรยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด โดยอาจจะมีแนวการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
2. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประเด็นพิจารณา และค่าเป้าหมาย
3. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
4. จัดระบบบริหารจัดการสถานศึกษา
5. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
6. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
7. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
8. จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR) ที่สะท้อนการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา
9. มีการนำข้อมูลจาก SAR วางแผนเพื่อปรับมาตรฐาน/แผนพัฒนาการจัดการศึกษาในปีถัดไปในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 การสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ในการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษานั้น ประเด็นแรกที่เป็นความสำคัญสูงสุด คือ การสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามหลักการและแนวทางดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน ซึ่งจากกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ให้หลักการและแนวทางดำเนินการตามระบบประกันภายใน ไว้ดังนี้

1. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย
2. การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา
3. การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น
4. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่น ๆ ดำเนินการแทนได้
5. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้มาตรฐานการศึกษานำสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงและได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สถานศึกษาควรดำเนินการที่เน้นการมีส่วนร่วมร่วมดำเนินการขั้นต่อไปนี้

1. เตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา โดยกำหนดคณะทำงานรับผิดชอบ ดูแล กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำไปสู่เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจจะมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยภายในและภายนอกของสถานศึกษาได้ทุกปี

2. วิเคราะห์พระบรมราโชบายด้านการศึกษา นโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานอื่น ๆ ที่สถานศึกษาเกี่ยวข้องอีก เช่น โรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนประชารัฐ ฯลฯ ความต้องการของสังคม ชุมชน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการเมืองรวมทั้งแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น และบริบทของสถานศึกษา

3. นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ในข้อ 2 มาจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องของทุกกลุ่มคน ซึ่งเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเป็นเป้าหมายในการดำเนินงานทุกส่วนของสถานศึกษาเพื่อพาไปสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

4. พิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้ตรวจสอบ ทบทวนเพื่อพิจารณาความครอบคลุม ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และนำสู่การปฏิบัติ สามารถบรรลุเป้าหมายได้จริง

5. เสนอคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบใช้เพื่อประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

6. ประกาศมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ และนำไปเป็นเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และสถานศึกษา หลังจากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมกันขับเคลื่อน และยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

8. กำหนดประเด็นการพิจารณาของแต่ละมาตรฐาน และค่าเป้าหมายสำหรับแต่ละมาตรฐานการศึกษา ตั้งแต่ต้นปีการศึกษาทุกปีการศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกคน ยึดถือเป็นเป้าหมายของการดำเนินงานที่รับผิดชอบ ให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งค่าเป้าหมายสำหรับแต่ละมาตรฐานการศึกษา เกิดจากการร่วมกันศึกษาผลการดำเนินงานจากรายงานผลการประเมินตนเองของปีการศึกษาที่ผ่านมา ทบทวนผลงานงานที่ได้ดำเนินการมาแล้วในอดีต แล้วกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานสำหรับปีการศึกษาปัจจุบัน ทุกมาตรฐานการศึกษา และขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วจึงประกาศให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ โดยจัดทำเอกสารมาตรฐานการศึกษาเป็นรูปเล่ม ส่วนค่าเป้าหมายจัดเป็นเอกสารที่สถานศึกษาประกาศเป็นปี ๆ ไป ไม่ควรเอาค่าเป้าหมายไว้รวมเล่มกับมาตรฐานการศึกษา เนื่องจากมาตรฐานการศึกษาเมื่อประกาศใช้แล้ว อาจจะใช้ได้หลายปี ส่วนค่าเป้าหมายสถานศึกษาจะประกาศเป็นเป้าหมายการดำเนินงานของทุกปี

2.3 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อาจดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายใน (Man ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน Money ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนการทำงาน Material ได้แก่ อาคารสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและ Management การบริหารจัดการคุณภาพ) และวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก เช่น นโยบาย ระเบียบ กฎกระทรวง ของหน่วยงานต้นสังกัด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการเมือง ซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจำเป็นต้องตอบสนองรับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนอยู่เสมอ

2. กำหนดกิจกรรมในการตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา โดยเรียงภารกิจจากภารกิจที่สำคัญที่สุดและรองลงมา ถ้าสามารถตอบสนองให้ทั้งหมดก็ควรตอบสนองทั้งหมด

3. กำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยสังเคราะห์กิจกรรมทั้งหมดที่ได้จากข้อ 2 แล้วสังเคราะห์เป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดพันธกิจ (ตามภาระหน้าที่ของสถานศึกษา และภารกิจที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์) กำหนดเป้าประสงค์ (ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา) พร้อมตัวชี้วัดความสำเร็จและกลยุทธ์พร้อมตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดโครงการ กิจกรรมในแต่ละปี การศึกษาตามกลยุทธ์แต่ละข้อที่กำหนด พร้อมทั้งกำหนดแผนงบประมาณในแต่ละปีการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4. กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอก (แหล่งเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญและครุภูมิปัญญา) ที่ใช้สนับสนุนด้านวิชาการแก่สถานศึกษา รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอก แล้วจัดทำเป็นรายการ หรือจัดทำเป็นทำเนียบไว้ เพื่อสะดวกต่อการค้นหา และนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา บิดา มารดา และผู้ปกครองและบทบาทหน้าที่ขององค์กรชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาอย่างชัดเจน

2.4 จัดระบบบริหารจัดการสถานศึกษา

การขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา เน้นการใช้แผนพัฒนาการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ควบคู่กัน เพื่อให้เกิดความชัดเจน เหมาะสมและสามารถดำเนินการพัฒนาสู่อนาคตได้อย่างเป็นระบบ จึงต้องเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ดังแผนภาพ

การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จะต้องออกแบบการดำเนินการภายในสถานศึกษาที่เน้นการสร้างความสำเร็จที่เกี่ยวเนื่องกันในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน เข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยง ระหว่างขั้นตอนการดำเนินงาน โดยยึดขั้นตอนวงจรคุณภาพการบริหารงานเชิงระบบ (PDCA) เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพทั้งขับเคลื่อนคุณภาพของสถานศึกษา ทั้งขับเคลื่อนคุณภาพของกลุ่มงานทั้งขับเคลื่อนคุณภาพของบุคคลที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเฉพาะตนภายใต้ 4 ขั้นตอนสำคัญ ประกอบด้วย

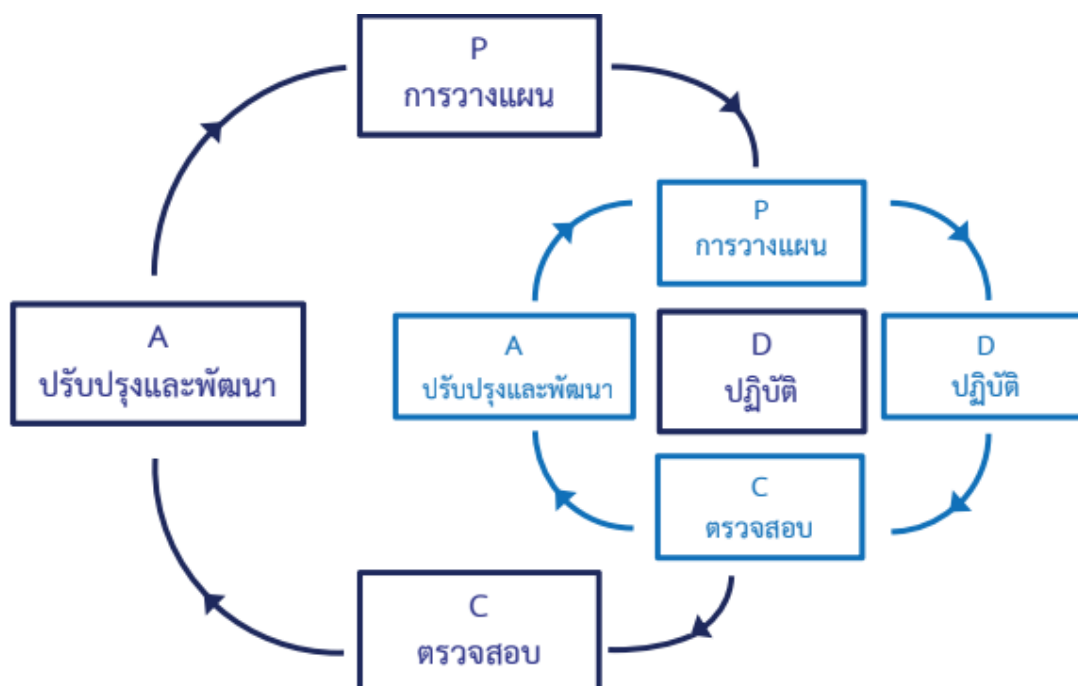
P : Planning การวางแผนพัฒนาคุณภาพ

D : Doing การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ

C : Checking การตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพ

A : Action การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ

การขับเคลื่อนวงจรคุณภาพการบริหารเชิงระบบ (PDCA) ดังแสดงในแผนภาพ

สถานศึกษาควรกำหนดค่านิยมการทำงานที่ชัดเจน และให้ทุกคนเข้าใจตรงกัน เพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เข้มแข็ง ซึ่งเป้าหมายการทำงาน คือ คุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น การบริหารจัดการสถานศึกษาควรดำเนินการเน้นเชิงระบบ ที่สามารถกำกับ ติดตาม ตรวจสอบได้คล่องตัว และความเป็นระบบการบริหารจัดการที่มีมาตรฐานที่ยอมรับได้

2.5 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาอาจจะดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นแผนระยะยาว และโครงการที่กำหนดตามแผนพัฒนา สำหรับปีที่จะทำแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลง เพิ่ม หรือลดโครงการที่กำหนดในแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและตอบสนองกลยุทธ์ และวิสัยทัศน์ที่กำหนดแล้ว กำหนดโครงการที่จะดำเนินการประจำปี เพื่อให้คุณภาพของสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด
2. กำหนดเป้าหมายการดำเนินโครงการ ที่ตรงกับค่าเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดสรรงบประมาณตามโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน
4. จัดผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อเขียนรายละเอียดของโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี

5. เขียนโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้รูปแบบการเขียนโครงการของสถานศึกษา
6. จัดทำแผนผังคลื่นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กับภาระงานปกติ และงานตามโครงการของสถานศึกษา ซึ่ง 1 งาน/กิจกรรม/โครงการ อาจจะตอบสนองหลายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาที่จะดำเนินการต่อไปว่า มีงาน/กิจกรรม/โครงการที่เพียงพอในการที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ ถ้ามาตรฐานการศึกษามาตรฐานใด ประเด็นการพิจารณาประเด็นใด มีงาน/กิจกรรม/โครงการน้อยไป (ดูจากรวมจำนวนงาน/กิจกรรม/โครงการ) สถานศึกษาควรคิดงาน/กิจกรรมเพิ่มสำหรับประเด็นการพิจารณานั้น ๆ เพื่อให้คุณภาพของสถานศึกษาเกิดขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดในค่าเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.6 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรมีนโยบายให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานแต่ละหน้าที่ ตรวจสอบคุณภาพการทำงานของตนเอง เทียบกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งจะมีความถี่ของการตรวจสอบมากขึ้นแล้วแต่ลักษณะงาน เพื่อให้เจ้าของงานปรับปรุงให้มีคุณภาพสูงขึ้นให้มากที่สุด ก่อนจะทำการตรวจสอบอย่างเป็นทางการ การตรวจสอบอย่างเป็นทางการ สถานศึกษาอาจจะดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดคณะผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. กำหนดช่วงเวลาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากการปฏิบัติงานส่วนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับระยะเวลาการปฏิบัติงานต่าง ๆ ทุกงานเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษา อย่างน้อยควรตรวจสอบปลายภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรแจ้งให้ผู้รับผิดชอบทราบก่อนทำการติดตามตรวจสอบ เพื่อให้มีความพร้อมรับการตรวจสอบ
3. ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามช่วงเวลาที่กำหนด
4. แจ้งผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้ผู้รับผิดชอบทราบ กรณีที่ผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ผู้ติดตามตรวจสอบแจ้งให้ผู้รับผิดชอบปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โดยมีกำหนดเวลาการแก้ไขที่ชัดเจน และเมื่อถึงกำหนด ผู้ตรวจติดตามทำการตรวจติดตามซ้ำ ถ้าผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายแล้ว ผู้รับผิดชอบพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้น ก่อนสิ้นปีการศึกษา แต่ถ้าผล

การดำเนินงานยังไม่ดีขึ้น แจ้งให้ผู้รับผิดชอบหาวิธีการแก้ไขใหม่ และดำเนินการติดตามตรวจสอบซ้ำอีก เมื่อถึงเวลาที่กำหนด

5. สรุปรายงานผลการติดตามตรวจสอบให้ฝ่ายบริหารพิจารณาให้ความช่วยเหลือสนับสนุน

6. ผู้บริหารนำผลการติดตามตรวจสอบทุกงาน เข้าที่ประชุมฝ่ายบริหาร และหาทางแก้ไขให้งานทุกงานที่ยังบกพร่อง และมีผลการดำเนินงานที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด การแก้ไขอาจจะเป็นการจัดคน หรืออุปกรณ์ เครื่องมือเพิ่มเติม หรือปรับเปลี่ยนให้แก่งานที่ยังไม่ค่อยสมบูรณ์ และติดตามผลต่อไป ทุกครั้งที่มีการประชุมฝ่ายบริหาร วาระการประชุม ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผ่านมาและควรจัดให้มีการประชุมฝ่ายบริหารสัปดาห์ละ 1 ครั้ง 2 สัปดาห์/ครั้ง เพื่อไม่ให้ข้อบกพร่องค้างอยู่นาน โดยไม่ได้รับการแก้ไข

2.7 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

อาจจะดำเนินการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยบุคลากรภายในสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

2. คณะกรรมการประเมินภายในเตรียมการประเมินภายใน โดยศึกษามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แล้วกำหนดวิธีการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดประเด็นการสังเกต พูดคุย และตรวจร่องรอยหลักฐานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการประเมินภายใน กำหนดช่วงเวลาการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยทั่วไปใช้เวลาประเมิน 1 – 3 วัน และแจ้งเวลาที่ จะประเมินให้ผู้รับผิดชอบงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาทราบ

3. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยใช้วิธีสังเกต พูดคุย และตรวจสอบร่องรอยหลักฐาน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษา โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการประเมินทุกมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และทุกประเด็นการพิจารณาของแต่ละมาตรฐานฯ ระหว่างการตรวจสอบ ประเมิน คณะกรรมการควรมีสุมุดบันทึก (Field note) บันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่พบตามประเด็นการพิจารณา ซึ่งผู้ประเมินทุกคนจะตรวจสอบ ประเมินทุกประเด็นการพิจารณาของแต่ละมาตรฐานเหมือนกัน แล้วประชุมตัดสินผลการประเมินร่วมกัน โดยใช้หลักการตัดสินในภาพรวม (Holistic Assessment) ตัดสินโดยใช้ความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) ของคณะกรรมการ และใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence

based Assessment) ระบุจุดเด่น จุดควรพัฒนา และความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้รับผิดชอบแต่ละงานด้วย ในกรณีที่มีข้อที่ควรแก้ไข

4. รวบรวมข้อมูลผลการประเมินส่งให้ผู้รับผิดชอบของสถานศึกษา เพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ต่อไป และสถานศึกษาขอเก็บรวบรวมบันทึกต่าง ๆ ของผู้ประเมินภายใน ไว้เป็นหลักฐานว่า สถานศึกษามีการประเมินภายในที่เชื่อถือได้

แนวทางการประเมินภายใน มีหลักการดำเนินการ ดังนี้

1. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert judgment) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการการประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

2. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบ และประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ และการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงาน หรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วน หรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน (Holistic Assessment)

3. การกำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมาย และเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนา และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

4. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence – based Assessment) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและมีเป้าหมายการประเมินเพื่อ การพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูล และเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมินแต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษา

5. คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรศึกษามาตรฐานการศึกษา และประเด็นการพิจารณาที่สถานศึกษากำหนด ให้เข้าใจถ่องแท้ ก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังประเมินแล้ว ให้แจ้งผลการประเมิน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report – SAR)

6. ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

6.1 ให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

6.2 ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน โดยควรมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอย่างน้อย 1 คน ซึ่งอาจเป็นศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์เครือข่าย หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้

6.3 ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

ข้อควรตระหนักในการประเมินคุณภาพภายใน

1. ผู้ประเมินควรมีความเข้าใจบริบทของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งในแง่มุมของภาระงาน โครงสร้าง เทคนิคต่าง ๆ ที่สถานศึกษาใช้ในการบริหาร และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และมีประสบการณ์เพียงพอ เพื่อการช่วยชี้แนะการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และตรงประเด็น เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างแท้จริง

2. ผู้ประเมินควรวิเคราะห์ข้อถ้อยคำด้วยใจเป็นกลาง โดยพิจารณาจากข้อมูล หลักฐานที่เก็บรวบรวมจากหลายๆ ด้าน ทั้งข้อมูลปัจจุบัน และผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา (อาจพิจารณาย้อนหลัง 3 ปี) ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาว่าอยู่ในระดับใด

3. สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดที่ได้รับจากการประเมินภายในของสถานศึกษา คือ การได้รับข้อชี้แนะ คำแนะนำ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรม และปฏิบัติได้จริง ดังนั้น ผู้ประเมินจึงควรรู้ความเคลื่อนไหวของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

4. การกำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดได้เองตามความเหมาะสม แต่ควรสอดคล้องกับสภาพ และบริบทของการดำเนินงาน เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐาน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ บันทึก

หลังสอน รายงานประชุม เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเอกสารหลักฐานต่าง ๆ นั้น เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ไม่ใช่สร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของการสังเกต และสอบถามนั้น ควรกระทำด้วยความระมัดระวัง ต้องสร้างความรู้สึกเป็นมิตรมากกว่าการจับผิดหรือการกล่าวโทษ และควรพูดคุยสอบถามด้วยความสุภาพ และสร้างความไว้วางใจ เป็นอันดับแรก มีความเป็นกัลยาณมิตร ก่อนที่จะสอบถามเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแบบองค์รวม (Holistic Assessment)

การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแบบองค์รวม เป็นการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิรูประบบการประเมิน และการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้การประเมินผลลัพธ์เชิงสถาบัน (Institution Effectiveness) เน้นการดูผลลัพธ์ของความสำเร็จในภาพรวม แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามุ่งเน้นกระบวนการตัดสินใจคุณภาพของสถานศึกษา โดยการใช้เกณฑ์การประเมินในภาพรวม (Holistic Rubric) เป็นการประเมินและตัดสินผลตามหลักการตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญ (expert judgment) ซึ่งเป็นการให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการ ที่ไม่แยกส่วน หรือแยกองค์ประกอบในการประเมินแต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงาน หรือกระบวนการนั้นๆ ซึ่งการประเมิน แบบภาพรวม (Holistic Rubric) เป็นการประเมินในภาพรวมทุกลักษณะในการปฏิบัติงาน ซึ่งสะดวก และเป็นผลดีต่อทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน แต่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและทักษะในการประเมินของผู้ประเมิน ที่ต้องศึกษาและรวบรวมข้อมูลในภาพรวมทั้งหมด นอกจากนี้ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้รอบด้าน อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในขณะผู้ประเมิน เพื่อการตัดสินใจให้ระดับคุณภาพ จะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

นอกจากนี้ การประเมินแบบองค์รวมทำให้มีความสะดวกและเป็นผลดีต่อทั้งผู้ประเมิน และผู้รับการประเมิน แต่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและทักษะในการประเมินของผู้ประเมินที่ต้องศึกษา และรวบรวมข้อมูลในองค์รวมทั้งหมด นอกจากนี้ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้รอบด้าน อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในขณะผู้ประเมินเพื่อการตัดสินใจให้ระดับคุณภาพ จะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง ซึ่งมีแนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาคควรวางแผนกำหนดขั้นตอน และดำเนินการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการดำเนินการก่อนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

- 1) ศึกษาทำความเข้าใจมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วางแผน กำหนดกรอบ แนวทางการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการตรวจสอบ
- 2) วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดวิธีการประเมินแหล่งข้อมูล แนวคำถาม ฯลฯ เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ขั้นตอนการดำเนินการระหว่างการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

- 1) ชี้แจงขั้นตอน วิธีการประเมินแก่ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องที่จะรับการประเมิน
- 2) เก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการประเมิน และแหล่งข้อมูลตามที่ได้วางแผนไว้ ทั้งนี้ ควรใช้วิธีการประเมิน และแหล่งข้อมูลที่หลากหลายตามบริบทของสถานศึกษา ตามความเหมาะสมและความเพียงพอของแต่ละประเด็นการพิจารณา ของแต่ละมาตรฐาน
- 3) บันทึกคุณภาพของงานแต่ละมาตรฐานโดยสังเกต สอบถาม และตรวจสอบ ร่องรอยให้ละเอียด จากหลักฐาน ข้อมูล จากแหล่งต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมได้ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแก่ผู้เกี่ยวข้องที่รับการประเมิน

4) ตัดสินคุณภาพแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับการศึกษา โดยใช้วิธีการประเมินภาพรวม ผลการตัดสินใจจะเกิดจากความเห็นสอดคล้องกันของผู้ประเมินภายในทั้งหมด

1.3 ขั้นตอนหลังการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

- 1) สรุปและเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) ขอความเห็นชอบรายงานการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษา
- 3) นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อต้นสังกัด
- 4) เผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
- 5) นำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในปีต่อไป และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

2.8 การจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR) ที่สะท้อนการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

สถานศึกษา อาจจะดำเนินการ ดังนี้

1. สถานศึกษาสรุปข้อมูลผลการประเมินภายใน และจัดทำรายงานการประเมินตนเอง เพื่อสะท้อนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. นำผลการประเมินคุณภาพในมาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประจำปี การศึกษา ซึ่งครอบคลุมการเขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประกอบด้วยส่วนของการรายงาน 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหารสถานศึกษา

ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานภาพรวม โดยแสดงรายละเอียดการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเอง ภาพรวมและรายมาตรฐาน มีความกระชับ ชัดเจน ตรงตามประเด็นสำคัญ ๆ หลักฐานสนับสนุน ผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และแผนที่พัฒนาให้สถานศึกษามีมาตรฐานที่สูงขึ้นโดยสรุป

ส่วนที่ 2 รายละเอียดผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

2.1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา นำเสนอข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาที่สำคัญให้เหมาะสม ประกอบด้วย ที่ตั้ง ประวัติสถานศึกษาโดยสังเขป ระดับการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ สภาพชุมชน สังคม เศรษฐกิจ แผนภูมิการบริหารงานของสถานศึกษา ข้อมูลครูและบุคลากร ข้อมูลอาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา วิทยากรภายนอก ข้อมูลผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา (ปีการศึกษา ที่เขียนรายงาน) ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น ONET , NT , RT หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาที่ต้องการนำเสนอ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นต้น (ข้อมูลที่เสนอเป็นแผนภูมิ ภาพ หรือ กราฟ หากต้องการให้เห็นรายละเอียดเต็มรูปแบบ ควรทำเป็น QR CODE)

2.2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา นำเสนอผลการประเมินตนเองประกอบด้วย

1) การสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาในภาพรวม 2) การนำเสนอผลการประเมินตนเองรายมาตรฐาน

1) การสรุปผลการประเมินของสถานศึกษาในภาพรวม : เป็นการนำเสนอระดับคุณภาพในภาพรวมของสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สนับสนุนผลการประเมินตามระดับคุณภาพที่สถานศึกษาได้รับโดยนำผลการดำเนินงานทั้ง 3 มาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาได้รับผลการประเมินในระดับดังกล่าวเพราะเหตุใด โดยอาจนำเสนอเป็นความเรียง ตาราง แผนภูมิ หรือ กราฟ ฯลฯ ตามความเหมาะสมของข้อมูล

2) การนำเสนอผลการประเมินตนเองรายมาตรฐาน : เป็นการนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายใน เป็นรายมาตรฐาน โดยอาจเขียนเป็นรายข้อ หรือความเรียงให้ครอบคลุมทุกประเด็นพิจารณาแต่ละมาตรฐาน ซึ่งมีรายละเอียดนำเสนอใน 3 ประเด็น ดังนี้

2.1) ระดับคุณภาพในแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับใด : พิจารณาผลการดำเนินงานจากความสำเร็จตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐานแบบองค์รวม (Holistic) ซึ่งเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ 5 ระดับ คือ กำลังพัฒนา ปานกลาง ดี ดีเลิศ และยอดเยี่ยม

2.2) มีหลักฐานในการอ้างอิงผลการประเมินตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐานอย่างไร : โดยนำเสนอกระบวนการพัฒนา วิธีการดำเนินงานให้ชัดเจน ครอบคลุมประเด็นพิจารณาเพื่อสนับสนุนผลการตัดสินคุณภาพของมาตรฐาน โดยนำเสนอในเชิงปริมาณ และ/ หรือเชิงคุณภาพให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะข้อมูลในการประเมิน

2.3) สถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา หรือจะมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร : เป็นการนำเสนอผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด หรือโครงการ / กิจกรรมที่คาดว่าหากดำเนินงานแล้ว จะส่งผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละมาตรฐาน มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น สามารถดำรงรักษา หรือยกระดับคุณภาพได้

3) ภาคผนวก นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญ หรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ โดยสังเขป หากมีข้อมูลเพื่อเป็นหลักฐานยืนยันจำนวนมาก สามารถจัดทำเป็น QR CODE เพื่อที่จะสามารถเข้าดูรายละเอียดได้

2.9 มีการนำข้อมูล SAR วางแผนเพื่อปรับมาตรฐาน/แผนพัฒนาการจัดการศึกษาในปีถัดไป

ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตลอดปีการศึกษา สถานศึกษาควรตรวจสอบตนเอง โดยให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประเด็นการพิจารณาเป็นระยะ ๆ อย่างไม่เป็นทางการ และแก้ไขข้อบกพร่องหรือทำให้ดีขึ้น ตามความเหมาะสมของข้อมูลแต่ละลักษณะ ซึ่งจะเป็นร่องรอยหลักฐานการทำงานที่เชื่อถือได้ของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเตรียมเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล และสรุปข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ตามค่าเป้าหมายที่บรรลุตามประเด็นพิจารณาสำหรับแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ตามคำสั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มอบหมายงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบให้ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 446/ 2563 ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2563 ดังนี้

1. นางสาวพิชชานันท์ นิธิวิรุฬห์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีหน้าที่และรับผิดชอบการปฏิบัติงานดังนี้

1. งานส่งเสริม พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1.1 ศึกษาาระบบหลักเกณฑ์วิธีการ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตลอดจนกฎเกณฑ์ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษา ค้นคว้า หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกคน

1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานระดับสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน /ท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการแปลผล และ ตัดสินการผ่านมาตรฐานพร้อมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน

1.5 ร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา

1.6 ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัด สร้าง ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีหลักการและแนวคิดอยู่บนพื้นฐานการปรับปรุงพัฒนา

1.7 นิเทศ ติดตาม การจัด สร้าง พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.1 จัดทำระบบการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 นิเทศ สถานศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพ ภายในสถานศึกษาโดยการประเมินตนเอง

2.3 ร่วมกับสถานศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อหาจุดพัฒนาและนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

2.4 จัดตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ตามเกณฑ์ อย่างเป็นระบบ

2.5 จัดตั้งคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ผลการ ประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา

2.6 รวบรวม SAR และจัดทำระบบสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ตรวจสอบ และให้การรับรองในระบบ e – SAR ของระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2.7 จัดทำเอกสารเผยแพร่ตัวอย่างสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน จากคณะกรรมการ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2.8 นิเทศ ติดตาม กำกับ สถานศึกษาทุกแห่งให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

2. นางสาวอาภากร ศรีตามาตร์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ รับผิดชอบงานและปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

1. งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและงานประกันคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินตนเอง และจัดทำรายงาน การประเมินตนเอง ของสถานศึกษา

1.2 พิจารณาให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของ สถานศึกษา

1.3 ประสานงานกับสถานศึกษาที่มีความพร้อมรับการประเมินภายนอก เพื่อเสนอ รายชื่อสถานศึกษา ต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

1.4 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เมื่อถึง กำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

1.5 ประสาน ติดตามผลการประเมินภายนอก เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.6 จัดทำระบบสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ตรวจสอบและให้การรับรอง ในระบบ e – SAR ของระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1.7 งานนิเทศการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษา

2. งานการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 ศึกษา วิเคราะห์วิจัย มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก สถานศึกษาของแต่ละ หน่วยงาน

2.2 ส่งเสริม สนับสนุนและหรือร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการวิจัยมาตรฐานและ การประกัน คุณภาพ การศึกษา

2.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาใช้ ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.4 รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 นิเทศ ติดตาม การวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและนำผลมา ใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. นางสาวนันทพร สีสถาน ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ รับผิดชอบงานและปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

1. งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและและการประกันคุณภาพภายนอก ระดับปฐมวัย

1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินตนเอง และจัดทำรายงาน การประเมินตนเอง ของสถานศึกษา

1.2 พิจารณาให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของ สถานศึกษา

1.3 ประสานงานกับสถานศึกษาที่มีความพร้อมรับการประเมินภายนอก เพื่อเสนอ รายชื่อสถานศึกษา ต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

1.4 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เมื่อถึง กำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

1.5 ประสาน ติดตามผลการประเมินภายนอก เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.6 จัดทำระบบสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ตรวจสอบและให้การรับรอง ในระบบ e – SAR ของระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1.7 งานนิเทศการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษา

2. งานการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัย มาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษา

2.1 ศึกษา วิเคราะห์วิจัย มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก สถานศึกษาของแต่ละ หน่วยงาน

2.2 ส่งเสริม สนับสนุนและหรือร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการวิจัยมาตรฐานและ การประกัน คุณภาพ การศึกษา

2.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาใช้
ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.4 รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 นิเทศ ติดตาม การวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและนำผลมา
ใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

1. คู่มือการปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
2. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561
3. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนพิเศษ 235ง หน้า 4 – 5 ลงวันที่ 24 กันยายน 2561
4. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04004/ว1010 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2561 เรื่อง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ
5. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2561
6. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ของสำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561
7. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2563
8. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2563

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายพลชัย ชุมปัญญา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
นายศักดิ์ชัย อินทวิวงศ์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
นางศรีสุดา ทิพสิงห์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
นายณรงค์ศักดิ์ จันทรงษ์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

คณะผู้จัดทำ

นางสาวพิชชานันท์ นิธิวิรุฬห์	ศึกษานิเทศก์
นางสาวอาภากร ศรีตามาตร์	ศึกษานิเทศก์
นางสาวนัตถพร สีสถาน	ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒